

نسبت بین علم و تمدن نوین اسلامی از دیدگاه شهید مطهری

مریم سعیدیان جزئی^۱

چکیده

علم و دانایی از ارکان اصلی تمدن به شمار می رود. این مقاله دیدگاه شهید مطهری را درباره مفهوم علم و جایگاه آن در تمدن نوین اسلامی مورد بررسی قرار می دهد. از دیدگاه شهید مطهری علم پدیده‌ای عینی و واقعی است و در طی اعصار گذشته به دست آمده است. این علم با ظهور اسلام بالنده شد. تعالیم اسلامی به علم آموزی تشویق می نمود و تعالیم و حیانی و متعالی آن به همگان توجه نمود. شهید مطهری بین علم و عالم تفاوت می گذارد. به باور او از زمانی که ساحت علم منحصر در برخی علوم شد و از جایگاه اجتهادی و استقلالی به تقلیدی و تکلیف تقلیل یافت؛ تمدن اسلامی افول کرد. از این رو برای برون رفت از چالشهای تاریخی و مسائل معاصر لازم است تا علم به عنوان فریضه مقدس و مستقل مورد توجه قرار گیرد. علم عامل تحقق تمدن نوین اسلامی است و دست یابی به حیات طیبه و تامین خواسته های بشری بدون علم ممکن نیست. روش تحقیق توصیفی و اسنادی است که با استفاده از آثار شهید مطهری و تحقیقات انجام گرفته است.

واژگان کلیدی: علم، اسلام، فریضه، تسامح، تمدن اسلامی، شهید مطهری

^۱ دانشیار دانشگاه اصفهان msaeedyan@ltr.ui.ac.ir